

Недобєга О. О.,
аспірантка кафедри «Оподатку-
вання» Східноукраїнського
національного університету
імені Володимира Даля

Nedobega O. O.,
postgraduate of the Taxation
department of the East Ukrainian
National University named after of
Volodimir Dahl

**ЕФЕКТИВНІСТЬ
УПРАВЛІННЯ СОЦІАЛЬНО-
ЕКОНОМІЧНИМ РОЗВИТКОМ
ПІДПРИЄМСТВ**

**THE EFFICIENCY
OF MANAGEMENT SOCIO-
ECONOMIC DEVELOPMENT
OF ENTERPRISES**

Розкрито сутність проблем оцінюван-
ня ефективності соціально-еконо-
мічного розвитку підприємств. Запро-
поновано використовувати ключові
показники ефективності для оціню-
вання системи управління соціально-
економічним розвитком підприємств

Essence of problems of evaluation of
efficiency of socio-economic enterprises'
development is exposed. It is suggested
to apply the key indexes of efficiency for
the evaluation of the system
management socio-economic
development of enterprises

В умовах ринкової економіки, коли підприємства функціонують з різним рівнем соціально-економічного розвитку, важливе значення має дослідження проблеми оцінювання ефективності системи управління соціально-економічним розвитком підприємства, оскільки це дасть змогу керівництву проаналізувати усі аспекти соціально-економічного розвитку і на цій основі приймати раціональні управлінські рішення.

Зазвичай ефективність розглядається [1, с. 875] як результативність процесу, операції, проекту, що визначається як відношення ефекту, результату до витрат, що призвели до його отримання. Багато авторів [2, с. 386; 3, с. 506, 515] виділяють економічну і соціальну ефективність. Економічна ефективність — економія суспільно необхідного часу на виробництво і споживання товарів і послуг. Соціальна ефективність — збільшення кількості нових робочих місць, рівня зайнятості людей, поліпшення умов праці, підвищення рівня і комфортності життя і т.п. Як бачимо, економічна і соціальна ефективності є взаємопов'язаними категоріями, їх не можна відокремлювати одну від одної, оскільки відповідно до економічної моделі взаємодії економіки і соціальної сфери, запропонованої Е.М. Бабосовим [4, с. 8], соціальне розглядається як сукупність змінних, які зумовлюються розвитком економіки. Тому доцільно використовувати поняття соціально-економічної ефективності при оцінюванні розвитку підприємства. Соціально-економічна ефективність — це співвідношення одержаних соціально-економічних результатів діяльності підприємства і викори-

станих ресурсів (матеріальних, трудових, фінансових), необхідних для їхнього досягнення.

Оцінювання ефективності системи управління соціально-економічним розвитком підприємства є досить складним процесом, оскільки не існує єдиної системи критеріїв і показників.

У процесі формування показників оцінювання ефективності системи управління соціально-економічним розвитком підприємства можна запропонувати наступні критерії відбору показників: критерій загальних результатів; критерій продуктивності; критерій економічності; інноваційний критерій; соціальний критерій; екологічний критерій; критерій ефективності управління.

В умовах сьогодення оцінювання ефективності системи управління у більшості організацій або відсутнє, або недосконале [5, с. 58]. Для вирішення проблеми недосконалого оцінювання системи управління соціально-економічним розвитком підприємства пропонується використовувати ключові показники ефективності (КПІ), які є однією з перевірених методик західного бізнесу.

Ключовими показниками ефективності (КПІ — Key Performance Indicators) прийнято називати обмежений набір основних параметрів, які використовуються керівництвом для відстежування і діагностики результатів діяльності компанії і подальшого ухвалення на їх основі управлінських рішень [6].

Головна відмінність ключових показників ефективності від інших показників ефективності полягає в тому, що КПІ орієнтовані на стратегічні цілі соціально-економічного розвитку підприємства, є взаємопов'язаними між собою і згруповані за окремим напрямками. Ці напрями обирає для себе кожне окреме підприємство залежно від стану, у якому знаходиться і від обраної стратегії розвитку.

Підводячи підсумок, підкреслимо, що науковою новизною дослідження є можливість здійснювати комплексне оцінювання ефективності системи управління соціально-економічним розвитком і використовувати систему мотивації, яка базується на внеску кожного окремого працівника у досягнення стратегічних цілей підприємств машинобудування.

Література

1. *Борисов А.Б.* Большой экономический словарь. — М.: Книжный мир, 2002. — 895 с.
2. *Райзберг Б.А., Лозовский Л.Ш., Стародубцева Е.Б.* Современный экономический словарь: 5-е изд., перераб. и доп. — М.: ИНФРА-М, 2006. — 495 с.

3. Економічна енциклопедія: У 3-х томах. Т.1. / Редколегія: С.В. Мочерний (відп. ред.) та ін. — К.: Видавничий центр «Академія», 2000. — 864 с.

4. *Бабосов Е.М.* Экономическая социология: Учеб. пособие / Е.М. Бабосов. — Мн.: ЦП «Технопринт», 2004. — 336 с.

5. *Ситник Й.С.* Методологічний підхід до оцінювання ефективності систем управління підприємствами в умовах конкурентного середовища // Актуальні проблеми економіки. — 2010. — №6 (108). — С. 53—60.

6. *Бугров Д.* Метрика ефективності. [Електронний ресурс] — Вестник McKinsey. — 2003. — №1 (3). — Режим доступу до журн.: http://www.cfin.ru/management/controllers/mgt_productivity.shtml

Нікіфоренко А.Т.,

доцент, Одеський державний
економічний університет, Україна

Nikiforenko A. T.,

Assistant to the professor, Odessa
State Economic University, Ukraine

**ЩОДО ПИТАННЯ
СТРАТЕГІЧНОГО
ПОТЕНЦІАЛУ ПІДПРИЄМСТВА**

**IN RELATION TO QUESTION
OF STRATEGIC POTENTIAL
OF ENTERPRISE**

Розглянуто питання управління стратегічним потенціалом та підходи до оцінки потенціалу на підприємстві.

The question of management strategic potential and going is considered near the estimation of potential on an enterprise

Управління стратегічним потенціалом промислового підприємства є довгостроковим процесом реалізації можливостей ефективного використання ресурсів виробництва з метою одержання доходів від усіх видів діяльності підприємства, що забезпечують прибуток за рахунок стійких конкурентних переваг. У ринкових умовах господарювання досягнення кінцевого результату є основною метою будь-якого підприємства. Звичайно, успіх суб'єктів господарювання в значній мірі визначається тим, наскільки ефективно вони відтворюють свої можливості, тобто свій потенціал. Узагальнюючи результати думок відносно тлумачення змісту потенціалу підприємства, необхідно констатувати про необхідність виваженого підходу до визначення та класифікації цієї економічної категорії. Тому спробуємо визначити свою позицію відносно об'єкта даного дослідження. Взагалі, на нашу думку, потенціал підприємства — це сукупність якостей системи взаємопов'язаних ресурсів, можливостей та їх мобілізації щодо досягнення цілей